

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

EUROPOS CENTRINIO BANKO NUOMONĖ

2005 m. vasario 4 d.

Europos Sąjungos Tarybos prašymu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui, įskaitant terorizmo finansavimą

(KOM(2004) 448 galutinis)

(CON/2005/2)

(2005/C 40/06)

1. 2004 m. spalio 22 d. Europos centrinis bankas (ECB) gavo Europos Sąjungos Tarybos prašymą pateikti nuomonę dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui, įskaitant terorizmo finansavimą (toliau – pasiūlyta direktyva).
2. ECB kompetencija teikti nuomonę yra grindžiama Europos bendrijos steigimo sutarties 105 straipsnio 4 dalies pirmą įtrauka, kuri nustato, kad su ECB konsultuojamasi dėl bet kurio siūlomo Bendrijos akto, priklausančio jo kompetencijai. ECB kompetencija teikti nuomonę taip pat yra grindžiama Sutarties 105 straipsnio 5 dalimi, kadangi pasiūlyta direktyva yra susijusi su vienu iš Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) uždavinių, būtent, prisidėti prie to, kad kompetentingos institucijos galėtų sklandžiai vykdyti savo politiką, susijusią su rizikos ribojimu pagrįsta kredito įstaigų priežiūra ir finansų sistemos stabilumu. Be to, ECB kompetencija teikti nuomonę yra grindžiama Sutarties 105 straipsnio 2 dalimi ir 106 straipsnio 1 dalimi bei Protokolo dėl Europos centrinių bankų sistemos ir Europos centrinio banko statuto 16 – 18 ir 21 – 23 straipsniais, kadangi pasiūlytos direktyvos nuostatos yra susijusios su tam tikrais ECBS uždaviniais. Vadovaudamasi Europos centrinio banko darbo reglamento 17 straipsnio 5 dalies pirmu sakiniu, Valdančioji taryba priėmė šią nuomonę.
3. Ši nuomonė yra grindžiama pasiūlytos direktyvos redakcija, dėl kurios su ECB buvo konsultuojamasi, būtent 2004 m. spalio 13 d. redakcija. ECB pažymi, kad, pirmininkaujant Nyderlandams, ji buvo toliau tobulinama, bet, siekdamas aiškumo, šioje nuomonėje jis susilaikys nuo pastabų dėl bet kurios vėlesnės redakcijos.
4. Pagrindinis pasiūlytos direktyvos tikslas yra užtikrinti suderintą Finansinių veiksmų darbo grupės kovai su pinigų plovimu (toliau – FATF) peržiūrėtų „Keturiasdešimt rekomendacijų“ įgyvendinimą ir taikymą valstybėse narėse. FATF „Keturiasdešimt rekomendacijų“ peržiūrėjimo, kuris buvo užbaigtas 2003 m. birželio mėnesį, pasėkoje buvo sugriežtinta ir patobulinta tarptautinių standartų sistema finansų sistemos vientisumui apsaugoti. Konkrečiai, „Keturiasdešimt rekomendacijų“ taikymo sritis buvo išplėsta, be pinigų plovimo taip pat apimant terorizmo finansavimą. Tokiomis aplinkybėmis, pasiūlyta direktyva suteiks bendrajai rinkai sugriežtintą ir nuoseklų teisinį pagrindą kovai su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu. Konkrečiai, *inter alia*, siūloma: (a) įtraukti terorizmo finansavimą į pinigų plovimo sąvoką; (b) iš dalies pakeisti „sunkaus nusikaltimo“ apibrėžimą dabartinėje direktyvoje dėl pinigų plovimo⁽¹⁾ (toliau – dabartinė Pinigų plovimo direktyva); (c) išplėsti asmenų ir įstaigų, kuriems taikoma dabartinė Pinigų plovimo direktyva, grupę, apimant, *inter alia*, paslaugų bendrovioms ir *trust*

⁽¹⁾ 1991 m. birželio 10 d. Tarybos direktyva 91/308/EEB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui (OL L 166, 1991 6 28, p. 77). Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 2001/97/EB (OL L 344, 2001 12 28, p. 76).

teikėjus bei draudimo tarpininkus (kai jų veiklos objektas – gyvybės draudimas ir kitos draudimo rūšys, susijusios su investicijomis), abejais atvejais tiek, kiek jiems netaikoma dabartinė Pinigų plovimo direktyva; (d) išplėsti kruopštaus klientų tikrinimo procedūrų taikymo ir apskaitos dokumentų saugojimo reikalavimų apimtį įstaigų, kurioms taikoma dabartinė Pinigų plovimo direktyva, filialams ir pavaldžioms bendrovėms, kuriose tokios įstaigos turi daugumą akcijų, esantiems trečiojoje šalyje; (e) aiškiai uždrausti kredito ir finansų įstaigoms turėti anonimines sąskaitas, anonimines banko atsiskaitymo knygeles ar sąskaitas fiktyviais pavadinimais; (f) aiškiai uždrausti kredito įstaigoms sudaryti korespondentinės bankininkystės santykius su prieglobsčio bankais; (g) nustatyti išsamesnius „pažink savo klientą“ reikalavimus įstaigoms ir asmenims, kuriems taikoma pasiūlyta direktyva, įskaitant tarptautinius korespondentinės bankininkystės santykius, ypač didesnės pinigų plovimo rizikos atvejais; (h) leisti valstybėms narėms taikyti supaprastintas kruopštaus tikrinimo procedūras mažos pinigų plovimo rizikos atvejais (Komisija, padedama Pinigų plovimo prevencijos komiteto, gali imtis įgyvendinimo priemonių kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, ar pinigų plovimo rizika yra maža, ar didelė, atžvilgiu); (i) atsižvelgiant į tam tikras sąlygas, numatyti trečiųjų šalių kitose valstybėse narėse atliktų kruopštaus klientų tikrinimo procedūrų tarpusavio pripažinimą; (j) reikalauti, kad, siekdamas veiksmingai kovoti su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu, valstybės narės įsteigtų finansinės žvalgybos padalinį; ir (k) reikalauti, kad valstybės narės nustatytų licencijavimo ar registravimo tvarką valiutos keitykloms bei paslaugų bendrovėms ir *trust* teikėjams. ECB taip pat pažymi, jog pasiūlyta direktyva nustato, kad pinigų pervedimo paslaugai yra taikomos specialios kliento tapatybės nustatymo nuostatos, kurios bus išdėstytos dar nepaskelbtame Komisijos pasiūlyme dėl Europos Parlamento ir Komisijos reglamento dėl mokėtojo informacijos, pateikiamos su lėšų pervedimais ⁽¹⁾.

5. Bendrai pastebint, ECB prisimena Eurosistemos išpareigojimą „daryti viską, kas įmanoma siekiant prisidėti prie priemonių prieš finansų sistemos panaudojimą terorizmo veiklai priėmimo, įgyvendinimo ir vykdymo“, kaip teigiama 2001 m. spalio 1 d. ECB vykdomosios valdybos viešame pareiškime, padarytame po 2001 m. rugsėjo 11 d. teroro aktų Jungtinėse Valstijose. Tokiomis bendromis aplinkybėmis ECB tvirtai pritaria pasiūlytai direktyvai, kadangi ji yra svarbus žingsnis sugriežtinant teisinį pagrindą Bendrijos finansų sistemos vientisumui apsaugoti, turint galvoje sunkumus, kuriuos kelia pokyčiai pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo veiklos srityse. ECB taip pat pritaria pasiūlytai direktyvai, kadangi ji sudaro sąlygas suderintam FATF „Keturiasdešimt rekomendacijų“ įgyvendinimui ir taikymui valstybėse narėse, taip prisidedama prie praktikos šioje srityje suvienodinimo. Toks suderintas taikymas taip pat padeda palaikyti vienodas sąlygas tarp ES kredito ir finansų įstaigų. ECB taip pat pritaria pasiūlytos direktyvos 37 ir 38 straipsniams, kurie numato, jog Komisija, padedama anksčiau minėto Komiteto, imsis įgyvendinimo priemonių, kad būtų atsižvelgta į technikos pažangą kovos su pinigų plovimu srityje ir užtikrintas vienodas pasiūlytos direktyvos taikymas. Šie straipsniai užtikrins, kad pasiūlytos direktyvos sistema išliktų moderni ir todėl efektyvi. Be to, šie straipsniai prisidės prie to, kad kompetetingos institucijos suderintai taikytų pasiūlytą direktyvą. Kaip pažymėta pasiūlytos direktyvos 2 konstatuojamojoje dalyje, šioje srityje būtina imtis priemonių Bendrijos lygiu, „kad valstybės narės nesiimtų finansų sistemų apsaugos priemonių, nesuderinamų su vidaus rinkos veikimu“.
6. ECB pažymi, kad 7 ir 30 straipsnių (kurie atitinkamai apima kruopštaus klientų tikrinimo reikalavimus ir vidaus procedūras) taikymas kredito įstaigoms ir kitoms finansų įstaigoms reikš žymią sąveiką su rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros reikalavimais. Šios nuostatos atitinka Bazelio bankų priežiūros komiteto rekomendacijas dėl „Kruopštaus klientų tikrinimo bankams“ ⁽²⁾, kurios nagrinėja šį klausimą kitu požiūriu, kadangi jų tikslas yra sumažinti operacinę ir reputacijos riziką bankams. ECB pritaria sugriežtintiems pasiūlytos direktyvos reikalavimams, kadangi jie atitinka tarptautiniu mastu pripažintą geriausią praktiką. ECB toliau pažymi, kad, perkeliant pasiūlytą direktyvą į nacionalinę teisę yra svarbu

⁽¹⁾ Įgyvendinanti FATF Specialių rekomendacijų dėl terorizmo finansavimo Specialią rekomendaciją VII (dėl pavedimų).

⁽²⁾ Bazelio bankų priežiūros komitetas, „Kruopštus klientų tikrinimas bankams“, Tarptautinių atsiskaitymų bankas, 2001 m. spalio mėn.

užtikrinti nuoseklumą tarp šių procedūrų ir nacionalinių priemonių, įgyvendinančių *acquis communautaire* kredito įstaigų ir kitų finansų įstaigų rizikos ribojimu pagrįstos priežiūros srityje, ypač bankų ir finansų grupių priežiūros atžvilgiu. Šiuo tikslu reikėtų siekti, kad kompetetingos institucijos kruopštaus klientų tikrinimo reikalavimus taikytų nuosekliai ir suderintai, ir tai bus ypač aktualu teisės aktams, kurie kruopštaus klientų tikrinimo standartų laikymosi užtikrinimą patiki valdžios institucijoms, nesantioms bankų rizikos ribojimo priežiūros įstaigomis bankams. Nuoseklumas ir suderinimas taip pat palengvintų tarptautiniu lygiu veikiančių subjektų pareigą laikytis reikalavimų. Konkrečiai, ECB pažymi, kad kruopštaus klientų tikrinimo reikalavimų laikymasis taip pat yra susijęs su operacinės rizikos klausimu, kuris yra svarstomas pasiūlyme naujai suformuluoti Konsoliduotą bankininkystės direktyvą ir Kapitalo pakankamumo direktyvą⁽¹⁾. Šis ryšys kyla dėl to, kad nuostolis, tiesiogiai⁽²⁾ atsirandantis dėl nepakankamai kruopštaus klientų tikrinimo, priklauso pasiūlytos naujai suformuluotos Konsoliduotos bankininkystės direktyvos 4 straipsniu apibrėžtai operacinei rizikai, kuri apima nuostolio, atsirandančio dėl nepakankamų ar nepavykusių vidaus procesų, žmonių ar sistemų, riziką. Todėl pagal pasiūlytos naujai suformuluotos Konsoliduotos bankininkystės direktyvos V priedo 11 punktą numatytas operacinės rizikos valdymas taip pat apima pagal pasiūlytos direktyvos 7 ir 30 straipsnius numatytus tvarką ir procedūras. Bendriau kalbant, pagal pasiūlytos naujai suformuluotos Konsoliduotos bankininkystės direktyvos 22 straipsnį, turi būti nustatyti reikalavimai bankams turėti procesus, valdančius bet kokią materialinę dabartinę ar ateities riziką, kuri apimtų dėl nepakankamai kruopštaus klientų tikrinimo atsirandančią reputacijos riziką. ECB siūlo, kad pasiūlytos direktyvos 7 ir 30 straipsniai turėtų aiškiai atkreipti dėmesį į šią sąveiką. Kad būtų išvengta bet kokios nepagrįstos naštos susijusioms įstaigoms, kompetetingos institucijos turi mažų mažiausiai nuosekliai įgyvendinti visas susijusias nuostatas ir tolesnę priežiūrą.

7. ECB pažymi, kad pasiūlytos direktyvos 11 straipsnio 1 dalis nustato sugriežtintus kruopštaus klientų tikrinimo reikalavimus, *inter alia*, „tarptautinių korespondentinės bankininkystės santykių su kitų valstybių narių ar trečiųjų valstybių kredito įstaigomis atveju“. Šia nuostata siekiama įgyvendinti FATF „Keturiasdešimt rekomendacijų“ 7 rekomendaciją, kuri apima tarptautinius korespondentinės bankininkystės santykius. Kaip pažymėta pasiūlytos direktyvos aiškinamajame memorandume, tarptautiniai korespondentinės bankininkystės santykiai yra sritis, kurioje pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo rizika yra ypač didelė, ir jie reikalauja ypatingo atidumo.
8. ECB taip pat pažymi, kad sugriežtinto kruopštaus klientų tikrinimo reikalavimai, taikomi tarptautiniams korespondentinės bankininkystės santykiams, nėra taikomi korespondentinės bankininkystės santykiams tarp dviejų kredito įstaigų toje pačioje valstybėje narėje. Tačiau neatrodo, jog pasiūlytos direktyvos 11 straipsnio 1 dalies formuluotė atsižvelgė į ypatingą ES tarpusavio pripažinimo sistemą, išdėstytą Konsoliduotoje bankininkystės direktyvoje⁽³⁾. Kyla klausimas, ar korespondentinės bankininkystės santykiai tarp dviejų kredito įstaigų dviejose skirtingose valstybėse narėse turėtų būti laikomi, kaip tai yra numatyta pasiūlytoje direktyvoje, didelės rizikos situacijomis, reikalaujančiomis, *inter alia*, kitos valstybės narės kredito įstaigos „priežiūros kokybės“ ar kredito įstaigos, kuriai leidimą suteikė kita valstybė narė, „reputacijos“ įvertinimo. Todėl ECB siūlo, kad, remiantis ES tarpusavio pripažinimo sistema, pasiūlyta direktyva nenustatytų sugriežtinto kruopštaus klientų tikrinimo reikalavimų tarptautinių korespondentinės bankininkystės santykių su kitų valstybių narių kredito įstaigomis atveju.

i) **Kredito įstaigų pareigos centrinių bankų atžvilgiu pagal pasiūlytą direktyvą**

9. Centrinų bankų sektorių ypač domina klausimas, ar numatoma, jog pasiūlytos direktyvos sugriežtinto kruopštaus klientų tikrinimo reikalavimai tarptautinių korespondentinės bankininkystės santykių atveju turėtų būti taikomi ne ES (taip pat ES) centrinių bankų korespondentinės bankininkystės santykiams su ES kredito įstaigomis. Euro yra plačiai naudojamas tarptautinėms atsargoms formuoti, todėl daugelis ne ES centrinių bankų ir pinigų institucijų palaiko korespondentinės bankininkystės santykius su ES

⁽¹⁾ Komisijos pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvų, pertaisančių 2000 m. kovo 20 d. Direktyvą 2000/12/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo ir 1993 m. kovo 15 d. Tarybos direktyvą 93/6/EEB dėl investicinių įmonių ir kredito įstaigų kapitalo pakankamumo, 2004 m. liepos 14 d., KOM(2004) 486 galutinis.

⁽²⁾ Dėl įstaigos reputacijai padarytos žalos atsiradę netiesioginiai nuostoliai operacinei rizikai nepriklauso.

⁽³⁾ 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/12/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo (OL L 126, 2000 5 26, p. 1). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2004/69/EB (OL L 125, 2004 4 28, p. 44).

kredito įstaigomis. Jungtinėse Valstijose USA PATRIOT Act⁽¹⁾ įstatymo nuostatos, kurios užsienio bankų vardu administruojamoms, atidaromoms ar laikomoms korespondentinėms sąskaitoms nustato sertifikavimo reikalavimą, nėra taikomos užsienio centriniam bankui ar pinigų institucijai, atliekančiai centrinio banko funkcijas, ar bet kokiam sutarties ar tarptautinio susitarimo pagrindu įkurtai tarptautinei finansų institucijai ar regioniniam plėtros bankui. Kadangi korespondentinės bankininkystės santykiai su centriniais bankais, pinigų institucijomis ar tarptautinėmis finansų institucijomis paprastai nėra susiję su didele pinigų plovimo ar terorizmo finansavimo rizika, išskyrus šalių, įtrauktų į FATF nebendradarbiaujančių šalių ir teritorijų sąrašą, institucijas, ECB rekomenduoja, kad panaši išimtis būtų įtraukta į pasiūlytos direktyvos sugriežtinto kruopštaus klientų tikrinimo reikalavimus tarptautiniams korespondentinės bankininkystės santykiams.

10. Panašiai, ECB pažymi, kad pagal Statuto 23 straipsnį „ECB ir nacionaliniai centriniai bankai gali užmegzti ryšius su centriniais bankais ir finansų įstaigomis kitose šalyse ir prireikus su tarptautinėmis organizacijomis... [ir] atlikti visų tipų banko sandorius su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis... “. Ypač svarbu, kad banko sandoriai tokių klientų, t. y. ne ES, taip pat ES, centrinių bankų ir tarptautinių organizacijų vardu būtų atliekami konfidencialiai. Neaišku, ar nacionalinių centrinių bankų (NCB) Euro sistemoje sandorių šalys – pavyzdžiui, kredito įstaigos – gaudamos lėšas, kurias pateikė nacionaliniai centriniai bankai klientų, kurie yra centriniai bankai ar tarptautinės organizacijos, vardu turėtų taikyti kruopštaus klientų tikrinimo procedūras pagal pasiūlytą direktyvą. Todėl būtų naudinga, jei pasiūlyta direktyva nustatytų reikalavimą valstybėms narėms leisti įstaigoms ir asmenims, kuriems taikoma pasiūlyta direktyva, netaikyti kruopštaus klientų tikrinimo ECB ir ECBS sudarančių nacionalinių centrinių bankų atžvilgiu, įskaitant atvejus, kai pastarieji veikia klientų, kurie yra trečioji šalis, vardu. Centriniai bankai praktikoje kelia labai mažą pinigų plovimo riziką, todėl aiški nuoroda į centrinis bankus sustiprintų teisinį aiškumą.

ii) **Centrinių bankų pareigos pagal pasiūlytą direktyvą**

11. Kaip ir dabartinė Pinigų plovimo direktyva, pasiūlyta direktyva yra taikoma kredito ir finansų įstaigoms (2 straipsnio 1 dalis). Neaišku, ar pasiūlyta direktyva taikoma patiems centriniams bankams. Siekdamas teisinio aiškumo, ECB pritarė, jei pasiūlytos direktyvos 2 straipsnis būtų iš dalies pakeistas pridendant atskirą dalį, nustatančią, kad centriniai bankai įvertina rizikos, jog jie yra naudojami pinigų plovimui, apimtį ir, esant materialiai rizikai, jog yra vykdomas pinigų plovimas, imasi tinkamų priemonių siekdami užtikrinti, jog jie laikosi pasiūlytos direktyvos tikslų.
12. Pasiūlytos direktyvos 7 straipsnio 3 dalis nustato, kad pinigų pervedimo paslaugai yra taikomos specialios kliento tapatybės nustatymo nuostatos, kurios bus išdėstytos dar nepaskelbtame Komisijos pasiūlyme dėl Europos Parlamento ir Komisijos reglamento dėl mokėtojo informacijos, pateikiamos su lėšų pervedimais (toliau – reglamento projektas)⁽²⁾. Reglamento projekto tikslas yra užtikrinti, kad pagrindinė mokėtojo informacija būtų nedelsiant prieinama atitinkamoms valdžios institucijoms, siekiant joms padėti kovoje su terorizmo finansavimu. Reglamento projektas yra taikomas lėšų pervedimams bet kokia valiuta, kuriuos siunčia, gauna, arba siunčia ir gauna Europos Sąjungoje įsisteigęs paslaugų teikėjas⁽³⁾. Reglamento projektas taip pat nustato reikalavimus, taikomus mokėjimo paslaugų teikėjams, susijusius su mokėtojo informacijos, pateikiamos su lėšų pervedimais, išsaugojimu⁽⁴⁾. Atrodo, jog pasiūlytos direktyvos nuostatos dėl mokėtojo informacijos nedaro išimties taikant kitas kruopštaus kliento tikrinimo procedūras pinigų pervedimo paslaugai, įskaitant tikrojo savininko tapatybės nustatymą. Todėl atrodo, kad pasiūlyta direktyva yra taikoma bendrai mokėjimo sistemų

⁽¹⁾ *Uniting and Strengthening America by Providing Appropriate Tools Required to Intercept and Obstruct Terrorism Act of 2001* (2001 m. įstatymas dėl Amerikos vienijimo ir stiprinimo suteikiant tinkamas priemones, reikalingas sulaikant ir užkertant kelią terorizmui).

⁽²⁾ ECB daro prielaidą, kad jei iki pasiūlytos direktyvos įsigaliojimo Komisija nebus paskelbusi savo pasiūlymo, ši nuostata bus iš dalies pakeista.

⁽³⁾ Reglamento projekto 1 straipsnio 1 ir 2 dalys, 3 straipsnis ir 4 straipsnis.

⁽⁴⁾ Reglamento projekto 5 straipsnis.

veikimui. Konkrečiai, pasiūlytos direktyvos 7 straipsnio 1 dalies b punktas teigia, kad tikrojo savininko tapatybės nustatymas sudaro dalį kruopštaus klientų tikrinimo reikalavimų, o 3 straipsnio 8 dalis nustato, kad tikrasis savininkas reiškia, *inter alia*, fizinį asmenį, kurio vardu yra vykdomas sandoris ar veikla. Šiuo atveju mokėjimo sistemų struktūros ypatumai yra svarbūs. Kaip ir pašto paslaugų atveju, mokėjimo sistemos operatoriai atsako tik už tvarkingą „vokų“, t.y. mokėjimo pranešimų, rinkimų, rūšiavimą, apmokėjimą, perleidimą ir pristatymą, bet apskritai neturi nei įgaliojimų, nei netgi techninės galimybės skaityti ar tikrinti vokų turinio. Tik jų atitinkami finansinės paslaugos teikėjai galėtų patikrinti mokėjimo siuntėjo ir gavėjo tapatybę, įskaitant jų pavadinimus ir adresus. Tai atitinka į valstybių narių nacionalinės teisės aktus perkeltos dabartinės Pinigų plovimo direktyvos reikalavimus. Tačiau kadangi modernios mokėjimo sistemos atlieka pilnai automatizuotą informacijos apdorojimą, jos nepajėgia atlikti kokybės patikrinimo jokia forma, ir jos paprastai nepalaiko dalykinių santykių su mokėjimo siuntėju ar tikroju gavėju. Mokėjimo sistemos operatoriai gali patikrinti tik ar tam tikra informacija yra langelyje; jos negali patikrinti tos informacijos kokybės, išsamumo, tikslumo ar prasmingumo. Todėl ECB mano, kad mokėjimo sistemos operatoriams pasiūlytos direktyvos 7 straipsnio 1 dalies b punktas neturėtų būti taikomas, nepažeidžiant jų pareigos užtikrinti, kad į tokias sistemas įvesti mokėjimo nurodymai gali būti efektyviai atsekami tinkamo sistemos dalyvių tapatybės nustatymo būdu. Kai kuriais atvejais šiuo tikslu buvo priimti teisės aktai dėl centrinio banko atliekamos priežiūros.

Pasirašyta Frankfurte prie Maino, 2005 m. vasario 4 d.

ECB pirmininkas
Jean-Claude TRICHET
